

זה הדרין

زوهدرين ZO HADEREKH

גליון 4, 26 בינואר 2011

אוצרות הטבע שייכים לעם

מוצעת חלופה להמלצות ועדת ששינסקי, המעניקות הטבות מפליגות לטייקונים.

מאת דב חנין

התחתונה היא, שהכנסות המדינה לפי ההמלצות יהיו קטנות יחסית לרווחים העצומים של הטייקונים, אותם מעריכים ב-700 מיליארד שקל. וגם ההכנסות הצנועות של המדינה, בסדר גודל של 2 מיליארד שקלים, יגיעו רק בעוד כמה שנים. נותרה שאלה חשובה, שהוועדה לא בדקה, מאחר שזה לא היה במנדט שלה – כיצד ניתן הזיכיונות לחיפושי הגז. איך קרה, למשל, שבניגוד לחוק הנפט, חברה אחת, ששמה "נובל אנרג'י", קיבלה שטח חיפוש בין 6,000 ל-7,000 קילומטר מרובע, שהוא גדול בהרבה מהמקסימום המותר?

למרות ההליכה הברורה של הוועדה לקראת ברוני הגז, הם עצמם ניהלו בחודשים האחרונים קמפיין פוגעני נגד פרופסור ששינסקי באופן אישי ונגד חברי הוועדה, וגם הפחידו את הציבור. אני רוצה לומר לציבור הישראלי באופן ברור וחד: אין שום סיכוי שתשובה יברח וגם "נובל אנרג'י" לא תברח, כי לפי המלצות ששינסקי מובטחים להם רווחי עתק. גם האיום שארצות-הברית תתבע את ישראל בפני בית הדין הבינלאומי בהאג הוא איום סרק. תביעה כזו הייתה נדחית על הסף, כי כל המדינות מעלות תמלוגים ומסים על גז ונפט.

המאבק על חלק הציבור בהכנסות רק החל

ראש הממשלה נתניהו, שהודיע על אימוץ המסקנות, מתכוון להקצות חלק גדול מההכנסות שיגיעו מהגז לביטחון, כלומר להשקעות בנשק, בהתנחלויות, בכיבוש. במקום הצעה גרועה זו, יש להקים קרן ייעודית לטווח ארוך שתשקיע את ההכנסות מהגז בחינוך, ברווחה, בכריאות, בסביבה - בתחומים שיבטיחו את עתידם וביטחונם החברתי והכלכלי של אזרחי ישראל לטווח ארוך.

קבוצה של חברי כנסת הגישה ביוזמתי הצעת חוק, המציעה להגדיל את הכנסות המדינה ממשאבי טבע מתכלים. עקרונותיה, השונים במהותם מהמלצות הוועדה, אומרים: החוק יחול על כל משאבי הטבע, ולא רק על גז ונפט; התמלוגים יועלו לשיעור של 20%; יוטלו היטלים אמיתיים על הרווחים; הכרה רק בהוצאות הפקה אמיתיות; הקמת קרן ייעודית עם מנגנונים של פיקוח; הגנה על המשקיעים הקטנים מפני עריצות הטייקונים.

ההתגייסות הציבורית בעניין חלוקת רווחי הגז מוכיחה, שהציבור הישראלי התעורר להגן על זכויותיו, על זכויותינו.

ישראל נמצאת בתחתית הליגה העולמית בחלקה של המדינה, בחלקו של הציבור בהכנסות ממשאבי הטבע. יתר-על-כן, שיעור ההכנסות של המדינה ממשאבי הטבע הולך ופוחת בגלל ההפחתה הנמשכת בשיעור מס החברות. לאחרונה התגלו מול חופי ישראל משאבי גז גדולים, שהרווחים מהם יהיו עצומים. לכן אין זה מקרה, שהתעורר מאבק ציבורי להעלאת הכנסות המדינה ממשאבי הגז שנתגלו. הפורום לפעולה אזרחית קם והתארגן וסיבכו פועלים חוגים רבים ממגוון זרמים פוליטיים. המאבק הזה הוביל להקמתה של ועדת ששינסקי, שפרסמה דוח ביניים, ובהמשך - את מסקנותיה הסופיות.

המשמעות של המלצות ועדת ששינסקי

כבר דוח הביניים חשף, כי ועדת ששינסקי נוקטת עמדה מרחיקת לכת לטובת ברוני הגז. ההמלצות הסופיות של הוועדה הולכות צעד גדול נוסף לקראתם. קודם כל, ועדת ששינסקי אינה מציעה להעלות את התמלוגים, והם יישארו ברמה הנמוכה של 12.5% (במקום 10.6% בפועל היום). זה שיעור התמלוגים הנמוך ביותר בהשוואה למדינות אחרות. חשוב להעלות את התמלוגים, כיוון שתמלוגים הנקבעים לפי הקף ההכנסות הם המסלול הפשוט ביותר לגבייה. אשר למסים על ההכנסות הצפויות מקידוחי הגז, גם אלה לא יועלו, שכן ההורדה הנמשכת במס חברות תחול גם על הגז.

ועדת ששינסקי כן הציעה לקבוע היטל מיוחד על הרווחים. אבל גם בהצעה זו טמון עוקץ בשורה האופרטיבית של ההמלצה. ההיטל המיוחד ייגבה אך ורק מרווחי היתר, כלומר מרווחים בשיעור העולה על 200%. ההיטל הזה יכניס למדינה הכנסה ממשית רק כאשר חברות הגז ישיגו רווחי עתק של 280% על השקעתן. במילים אחרות, ועדת ששינסקי מציעה מנגנון שיתיר רווחי עתק בידי הטייקונים.

ואם לא די בכך, הוועדה גם ממליצה להכיר בהוצאות בשיעור מוגדל של 200%. משמעות ההצעה היא, שעל כל הוצאה של שקל אחד בחיפושים, היזמים יקבלו הכרה בהוצאה של שני שקלים. נוסף לכך, התמלוגים מנוכים מההיטל, ואילו ההיטל מנוכה מהמס. לכן התוצאה בשורה

למרות ההריסות החוזרות, תושבי אל-עראקיב אינם מוותרים על כפרם

ערבים ויהודים הפגינו בבאר-שבע נגד הנישול האלים מהקרקע.

מרצים מתנגדים להעמדה לדין של הסופרת אילנה המרמן

250 חברי סגל מאוניברסיטאות ומכללות חתמו על עצומה, הקוראת ליועץ המשפטי לממשלה שלא להעמיד לדין את הסופרת והמתרגמת אילנה המרמן על מעורבותה בהסעת נשים וילדים פלסטינים לטוילים בישראל, תוך כדי הפרת "חוק הכניסה לישראל". בעצומה, שנשלחה בשבוע שעבר, גם מצהירים חברי הסגל על נכונותם להסיע את הנשים הפלסטיניות עם ילדיהן, להסתירן, ולתמוך בכל דרך אחרת בקריאת התגר על הכיבוש וחוקיו. עד כה נחקרה המרמן פעמיים במשטרת ירושלים על מעשיה, וכן נחקרו כמה משותפותיה לפעילות. לדברי חוקר המשטרה, בכוננתו להמליץ על הגשת כתב אישום נגדה.

פעילים מסייעים בהכשרת בורות מים בדרום הר חברון

הפלסטינים תושבי דרום הר חברון תלויים לצורך אספקת המים שלהם בבורות המצויים בין הכפרים. לאחרונה הריס המנהל האזרחי 13 בורות מים. במקביל, הצבא והמתנחלים מונעים מתושבי הכפרים גישה לבורות אחרים לצורך תחזוקתם השוטפת. כדי לסייע לתושבי הכפרים להגיע למים, פעילי שלום פועלים מזה שבעה חודשים להנגשת הבורות: הם מלווים פלסטינים, המבקשים לשאוב מהם מים ולהכשיר בורות חדשים וישנים לשימוש.

בית המחוקקים

הצעת חוק למניעת אפליה בזכות למגורים

מול הצעת חוק ועדות הקבלה, שתעלה בקרוב להצבעה בקריאה שנייה ושלישית, ועל רקע הקריאות הגזעניות של רבנים שלא להשכיר דירות לערבים, מציעים חברי הכנסת של סיעת חד"ש הצעת חוק שתאסור אפליה בזכות למקום מגורים.

לפי הצעת החוק, שיום ח"כ דב חנין יחד עם הח"כים מוחמד ברכה, חנא סוייד ועפו אגבריה, תיאסר אפליה בקבלה למקום מגורים על בסיס מניעים פסולים, כגון: מין, נטייה מינית, מעמד אישי, גיל, דת, גזע, לאום, ארץ מוצא, השתייכות למפלגה או שירות צבאי.

מכתב למערכת

הפוגרום באל עראקיב

הדחפורים הרסו שוב את הכפר אל עראקיב בטענה, שהברואים הם "פולשים", למרות שזאת אדמתם. תושבי הכפר וכן יהודים וערבים שבאו להזדהות עמם נפצעו ונעצרו. זה פרצופה של מדינה גזענית מודל 2011: הורסים כפרים בישראל ומטפחים התנחלויות בשטחים הכבושים. **רבקה ויטנברג, תל אביב**

לקריאתם של ועדת המעקב העליונה לענייני האוכלוסייה הערבית בישראל ושל תושבי הכפר הלא-מוכר אל עראקיב שבנגב, נערכה ב-23.1 הפגנה נגד הנישול האלים של התושבים ולהכרה בזכותם לחיות על אדמתם. ההפגנה התקיימה מול בית המשפט המחוזי בבאר שבע, בעת שנעוץ שם דיון בנושא אדמות אל-עראקיב.

פעילי ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י) יצאו ב-22.1 במשלחת סולידריות לכפר הברדואי אל עראקיב, שנהרס פעמיים בשבוע שעבר, והשתתפו בעבודות השיקום של המבנים בכפר.

הרסו בפעם העשירית

הכפר הברדואי אל עראקיב נהרס בשבוע שעבר בפעם העשירית. כוחות משטרה, אשר הגיעו למקום בפעם השנייה ברציפות, על מנת להרוס מבנים בכפר, גם פגעו בתושבים. העימותים פרצו לאחר הרס המבנים הזמניים, כאשר המשטרה ניסתה למנוע מהתושבים לחזור ולבנותם מחדש. במהלך העימותים נפצעו מפגינים מפגיעת קליעי גומי ו-12 מהם נעצרו והובאו לחקירה במשטרת רהט.

ב-16.1 הגיעו לאל-עראקיב שוטרים ועובדי הסיירת הירוקה וק"ל, והרסו את הכפר בפעם התשיעית. הריסה זו לוותה באלימות רבה, לרבות ירי קליעי גומי לעבר תושבי הכפר, פיזור גז מדמיע ומכות. חמישה פצועים, וביניהם נער בן 15, אושפזו בבית חולים. עשרות נעצרו והוחזקו בתחום בית הקברות של הכפר.

לאחר הריסת הכפר, השוטרים לא עזבו כהרגלם, אלא נשארו עד שעות הערב כדי לשמור על הדחפורים, שאספו את הבדים הקרועים ואת החפצים האישיים השבורים, כדי שהתושבים לא יוכלו להקים מחדש אוהלים וסוכות ללינה בלילה הקר.

למחרת (17.1) שבו השוטרים עם הדחפורים, כדי להרוס את אל עראקיב בפעם העשירית. במהלך ההריסה היכו השוטרים תושבים. את העצורים לא שחררו הפעם, אלא כלאו בבית המעצר בבאר שבע למשך הלילה. חיה נח, מנכ"ל פורום דו-קיום בנגב לשוויון אזרחי, ויעקב מנור, פעיל זכויות אדם, וכן סטודנטים היו בין העצורים.

למרות שהדיונים בבית המשפט לגבי הבעלות על הקרקע של אל עראקיב טרם הסתיימו, הממשלה החליטה לקבוע עובדות בשטח ולטעת במקום עצים, שיהיו חלק מ"יער השגורים". אך תוכניתה זו השתבשה, לאחר שהתושבים פנו לבית המשפט והשיגו צו האוסר נטיעות בשטח המריבה.

ככפרים הלא-מוכרים בנגב מתגוררים כ-40 אלף בדואים. ההרס והאלימות שמפעילות רשויות השלטון באל עראקיב, לרבות מעצרים ומאסרים של פעילי זכויות אדם, נועדו להרתיע את כלל האזרחים ממאבק להגנת זכויותיהם, ובמיוחד את תושבי הכפרים הלא-מוכרים, שבכוננת הממשלה להורסם.

נשף המסכות הסתיים, וטוב שכך

ברק, בקנוניה שיזם וביצע, בחר לחזק ממשלת כיבוש, הרומסת זכויות אזרח.

והנה בתחילת 2011 שבה הממשלה ומתעקשת על חוק בלתי-חוקתי זה, הפוגע בזכות אדם בסיסית להקים משפחה.

מניעת פגישת אסיר עם עורך-דין מסוים

הצעת החוק הממשלתית בדבר מניעת פגישת אסיר עם עו"ד מסוים היא עוד רמיסה של זכות דמוקרטית בסיסית.

הצעת החוק פוגעת באחת מזכויות היסוד הבסיסיות של חשודים, עצורים ואסירים - הזכות להיפגש עם עורך-דין. זו אינה זכות יתר; הזכות להיפגש עם עורך-דין היא חלק בלתי נפרד מהזכות של אסיר ועציר לקבל הגנה משפטית, ובלי הגנה משפטית - אין מערכת משפט ואין מערכת צדק.

לפי הצעת החוק, יוכלו שלטונות הכלא למנוע פגישה עם עורך-דין במשך ימים וחודשים ועד לתקופה של חצי שנה. גם עד כה יכול היה נציב בתי-הסוהר, בהסכמת פרקליט המדינה, להורות על מניעת פגישה עם עורך-דין לתקופה של חמישה ימים, פרק זמן זה הממשלה רוצה להאריך ל-14 ימים. בית-המשפט המחוזי רשאי היום להורות על מניעת פגישה עם עורך-דין לתקופה של 21 יום, והממשלה מבקשת להאריך את התקופה לחצי שנה.

חשוב להדגיש, כי כאשר עצור אינו יכול להיפגש עם עורך-דין במשך חצי שנה (ואת התקופה הזאת, אגב, אפשר להאריך), אין לו הגנה משפטית. ובהקשר זה, גם עצורים החשודים בעבירות ביטחוניות זכאים לקבל הגנה משפטית.

הצעת החוק הממשלתית הזאת מחסלת את היכולת לקיים מערכת משפטית אמיתית. זו הצעת חוק השוברת את כל הכללים של המשפט הפלילי. משפט שאין בו הגנה - אינו משפט כלל ועיקר.

(הרשימה מבוססת על הופעותיו של ח"כ דב חנין

במליאת הכנסת בשבוע שעבר.)

איום על זכויות הכבאים

הממשלה רוקמת תוכניות מסוכנות לגבי שירות הכבאות. את השירות האזרחי לכיבוי אש - שירות חשוב וחיוני, שחינוי לחזקו ולתגברו - מתכוונת הממשלה להמיר בשירות שהוא נספח של מערכת ביטחון. לשינוי כזה, אם יתבצע, תהיה השלכה שלילית קשה על זכויותיהם ומעמדם של הכבאים.

הכבאים שעשו את העבודה המופלאה בכרמל הבורע וחירפו נפשם למות, היו מצוידים באמצעים דלים, אבל באומץ אישי גדול. והנה, הכבאים האלה עלולים לשלם מחיר כבד על מה שקרה בכרמל.

השינוי אינו ארגוני-טכני, אלא צעד מוטעה ומזיק. כבאים בעלי זכויות ומעמד, ששמורה להם זכות ההתאגדות המקצועית, שהם אזרחים עם כבוד ועם אחריות - עושים את עבודתם הרבה יותר טוב, מאשר ברגים במערכת, שבאופן מלאכותי מסופחת למערכת המשטרה, למערכת הצבא, או למערכת פיקוד העורף.

לכבאים יש זכות להיות מיוצגים בידי ועד עובדים, ועניין בסיסי זה אסור שיפול קורבן למערכת של ספינים.

דב חנין

בפרישה-פילוג שיזם אהוד ברק, בתיאום עם ראש הממשלה נתניהו, הפוליטיקה הישראלית הידרדרה בכיוון של שפל ערכי ומוסרי, המסביר מדוע אזרחים כה רבים בישראל מאסו בפוליטיקה.

התרגיל של ברק מזער את המעשה הזכור לשמצה של ארון כלנתר בעיריית ירושלים, שארגן לעצמו פרישה וכיסא, ונקרא על שמו המעשה הפוליטי הזה - כלנתריזם. מעתה ייקרא התרגיל הזה בישראל פשוט "ברקזים".

פרישת ברק ובחבורתו שמה קץ לנשף המסכות. סוף-סוף הסיר ברק את המסכה של "מנהיג מחנה השלום" והצטרף למחנה נתניהו. הרי ברק הוא שבשנת 2000 הוביל את תהליך השלום לחורבן, בעודו מנסה להשליך את האחריות לפלסטינים באמצעות הסיסמה "אין פרטנר". ברק היה אחראי גם לאירועי אוקטובר הקשים בשנת 2000.

שמענו, שברק ידוע ביכולתו לפרק שעונים. אבל מעולם לא שמענו, שהוא גם יודע להרכיבם מחדש. בפירוק הוא מצוין. עכשיו הוא הצליח לפרק גם את מפלגת העבודה. אני מקווה, שהפרישה-פילוג הם סוף דרכו הפוליטית המבזה של ברק.

קנוניית ברק גם מסירה את המסכה מעל פניה של ממשלת נתניהו. זו אינה ממשלה של תהליך שלום והידברות, אלא ממשלה של התנחלויות, כיבוש, ומלחמה אזרחית חדשה. סכנת המלחמה מחריפה ואמיתית, וזה הזמן להתריע מפניה.

ברק בחר לחזק ממשלה השבה והורסת את הכפר אל-עראקיב ומעמיקה את האפליה של האוכלוסייה הערבית; הוא מחזק ממשלה של המשך הצמצום בתקציבי הבריאות והרווחה ושל דיאטה למערכת החינוך; הוא מגבה את המתקפה המתרחבת על המרחב הדמוקרטי.

בשבוע שעבר שבה והציגה הממשלה לכנסת יוזמות חקיקה אנטי-דמוקרטיות, ששתיים מהן ייבחנו להלן.

הארכת חוק האזרחות בצו

הסופר ס. לואיס כתב פעם, שהדרך לגיהנום היא משעול מתוך עם שיפוע המתאים להליכה, והוסיף: כמה חסרים במדרון הזה כמה שלטים בולטים שיגידו "עצור!", זו הדרך לגיהנום.

כאשר חוק האזרחות הזה נולד בשנת 2003, הוא עורר מהומת אלוהים. בג"ץ דן בו בהרכב של 11 שופטים. שישה מתוכם קבעו, שהחוק הזה אינו חוקתי. הסיבה היחידה לכך, שהם לא פסלו את החוק הייתה, שהשופט אדמונד לוי סבר, כי אומנם זה חוק בלתי חוקתי, אבל זו רק הוראת שעה לתקופה קצרה, ולכן לא כדאי לפסול אותו. אם השופט אדמונד לוי היה יודע, שבשנת 2011 שבה הממשלה ומציעה להאריכו בצו - הוא לא היה מתייחס אליו כחוק זמני. הוא היה מבין, שהזמני הזה הפך קבוע.

חוק האזרחות האיום הזה אוסר על שר הפנים לתת לפלסטיני/ת שגרה/ה בשטחים אזרחות ואישור שהייה בישראל גם כאשר הוא/היא נישא/ה לאזרח ישראלי. אפשר לחשוב, שלפני חקיקת החוק, שר הפנים נתן ביד רחבה לפלסטינים מהשטחים לגור בישראל...

ההתקוממות בתוניסיה הפנימה את מסרי השמאל

ריאיון עם חמא חממי, מנהיג המפלגה הקומוניסטית של העובדים.

צריך לפטר את כולם, אם אנו חפצים בהתחלה חדשה ובמדינת חוק.

ומה אתה מציע?

אנו לא מבקשים את הירח. הדרישות שלנו צנועות למדי: הקמת ממשלה זמנית, שבסמכותה לכנס אסיפה מכוונת, על מנת לחקק חוקה חדשה, שתבטיח את זכויות היסוד, כולל את הזכויות החברתיות, את חופש הביטוי, חופש התאגדות ואת חופש העיתונות - זכויות שאינן קיימות בחוקה של בן עלי. אזרחי תוניסיה אינם מטומטמים, הם יודעים היטב מי עומד מאחורי הממשלה החדשה-ישנה ומבינים היטב, שממשלה זו מנסה לנטרל את ההתקוממות העממית.

זה החשש שלך: שלטון חדש שינטרל את התקוממות?

כמובן. חשוב לציין, כי המפגינים קראו קריאות, בהן נאמר: "חופש, עבודה וכבוד". אלה היו במשך שנים סיסמאותיו של השמאל העקבי. היה זה השמאל העקבי, שהצליח להפוך את המחאה החברתית למחאה פוליטית. בהפגנות לא הונפו אף לא אחת מסיסמאות האיסלאם הפוליטי. בעקבות מותו של מוחמד בועזיזי, שהצית את עצמו, בוגרי האוניברסיטה המובטלים היו הראשונים שיצאו לרחובות והתמודדו עם הדיכוי האכזרי של המשטר. קבוצה זו, שהפכה מרכזית בתנועה העממית במשך השבועות האחרונים, הפנימה את המסרים של השמאל. זה ציבור דמוקרטי ומתקדם, שאינו קשור לתנועות האיסלאם הפוליטי ולמפלגתן א-נהדה. מפלגה זו לא מילאה כל תפקיד בהתקוממות, ובמשך השנים איבדה חלק גדול מתומכיה.

וכיצד יש לנהוג במפלגת הנשיא המודח בן עלי ומנגנוני החזקים?

זו בעצם אינה מפלגה; זה מנגנון פוליטי, ששירת את מנגנוני הביטחון. אנשיה מנסים עתה להצית את משרדי הממשלה, את העיריות ואת מקומות העבודה בניסיון נואש לדחוף את תוניסיה למצב של אנרכיה, כדי שלאחר מכן "יוכיחו" לכולם, שרק בכוחם להביטח יציבות וסדר.

נפאע: שליטים רודניים חוששים לעתידם

"המערכה בתוניס, שהייתה כלכלית ופוליטית בעת ובעונה אחת, מלמדת, מה צפוי למשטר רודני של דיכוי, עוני ואבטלה, כאשר העם אינו מוכן לסבול עוד" – הדגיש מזכ"ל מק"י מוחמד נפאע באסיפה בסניף שפרעם בשבוע שעבר.

נפאע ציין, כי משטרו של בן עלי נופף בסכנת הטרור והקיצוניות הדתית, כדי להצדיק איסור פעילות פוליטית אופוזיציונית, מאסר של פועלים שובתים ועיתונאים, פיטורים מעבודתם של מותחי ביקורת, מעקבים מצד סוכני ממשלה, ורמיסה שיטתית של זכויות אדם ואזרח.

מבחינת השליטים הערבים, העומדים בראש משטרים בלתי-דמוקרטיים, אמר נפאע, סילוקו של הרוזן בן עלי הוא מקור לחשש לעתידם. זו הסיבה שהם הזדרזו לבטל העלאות מחירים על כמה מוצרי יסוד. ההפגנות באלג'יריה וברדן, בהן נוטלים חלק גם איגודים מקצועיים, מלמדות על אי-שקט גובר בעולם הערבי.

בעקבות ההתקוממות העממית בתוניסיה, פרסם היומון הצרפתי "הומניטה" בשבוע שעבר מוסף מיוחד ובו ראיונות, כתבות ומאמרים רבים. ביניהם - ריאיון עם מנהיג המפלגה הקומוניסטית של העובדים בתוניסיה, חמא חממי, שריצה תקופות מאסר ארוכות בשל פעילותו הפוליטית וידוע כפעיל באיגודים המקצועיים.

המפלגה הקומוניסטית של העובדים הוקמה ב-1986 על ידי צעירי המפלגה הקומוניסטית התוניסאית, לאחר שחלק מהנהגתה הוותיקה פעל לפיזור ואף צידד ברודן בן עלי, ששלט ביד רמה בתוניסיה במשך שנים רבות. במשך כל שנות קיומה, המפלגה הקומוניסטית של העובדים, יחד עם איחוד הנוער הקומוניסטי התוניסאי, פעלו במחתרת.

הריאיון עם חממי נערך על רקע ההפגנות שפרצו בבירת תוניס ובערים נוספות נגד "ממשלת האחדות הלאומית", שהוקמה מייד לאחר בריחתו של בן עלי, ובה מכהנים שרים שברובם היו בממשלת המשטר הקודם.

ימים ספורים לפני בריחתו של בן עלי נעצרת בידי שירות הביטחון. מה התרחש בימים, בהם חששו לחיך?

נעצרתי ביום שלישי, לאחר שהמפלגה הקומוניסטית של העובדים פרסמה מנשר, שקרא להתפטרות בן עלי. הפצנו את המנשר ברבים ואף הצגנו סרטון ברוח זו באתר המפלגה. אמרתי דברים אלה בסרטון בקולי. בשלב זה, חמישה ימים לפני הימלטות בן עלי, היינו המפלגה היחידה, שדרשה ממנו לפנות את כס הנשיאות. תגובת המשטר הייתה, כתמיד, אלימה. בשעות הבוקר המוקדמות, נכנסו לביתי בכוח, ולאחר ששברו את דלת הכניסה, כעשרים חמושים בכגדים אורחיים. הם טללו, בין היתר, את המחשב של אשתי, עו"ד נדיה נסראווי, הידועה כמגינה על האסירים והעצירים הפוליטיים. הם גם גנבו מצלמה. אנשי שירותי הביטחון הובילו אותי לתאי המעצר במשרד הפנים והשאירו אותי אזוק, עם הידיים מאחורי גבי, עד לשחרורי בשעות הלילה המאוחרות של יום שני – שעות ספורות לאחר שבן עלי עזב את תוניסיה. במעצר זה, לשם שינוי, לראשונה לא הכו אותי ולא הייתי קורבן של עינויים.

איך אתה מסביר את המהירות בה הוקמה ממשלת 'האחדות הלאומית'?

להקמת הממשלה החדשה מטרה אחת: לנטרל את ההתקוממות העממית והדמוקרטית, שהצליחה להפיל את בן עלי. ראש הממשלה של בן עלי ויד ימינו, מוחמד רנושי, מיהר להכתיר את עצמו כנשיא. זה האיש שהיה ממונה על ביצוע המדיניות הכלכלית מבית מדרשם של קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי. מדיניות כלכלית ניאו-ליברלית זו דררה את תוניסיה לאבדון.

במילים אחרות: אתה מתנגד לממשלה החדשה...

...לא רק אני מתנגד לממשלה זו. רוב העם מתנגד לממשלת המשך. זו ממשלת בובות, המורכבת מאנשי הקרובים ביותר של בן עלי. לא ניתן להקים דמוקרטיה אמיתית על בסיס השרים, ששירתו בנאמנות כזאת את בן עלי. הם-הם שהקימו את מדינת המשטרה הקרויה תוניסיה.

חד"ש - המזכירות הארצית
ימי עיון
לחברי המזכירות ולמזכירי הסניפים
 במלון סנט גבריאל בנצרת

יום ו', 28.1

9.00-10.00 - רישום
 10.00-10.30
 דברי פתיחה: **מוחמד נפאע**, מזכ"ל מק"י
איימן עודה, מזכיר חד"ש
 10.30-11.30
 דו"ח כספי: **מנסור דהאמשה**, יו"ר הוועדה הכספית של מק"י
 11.30-13.00
 אופק המאבק היהודי-ערבי: ח"כ **דב חנין**
 13.00-14.30
 התפתחויות בקרב הציבור הערבי: **ראמד ג'ראיסי**, ראש עיריית נצרת; ח"כ **עפו אגבאריה**
 14.30-17.00
 ארוחת צהרים ומנוחה
 17.00-18.30
 הסברה ותקשורת של חד"ש: **תמר גוז'נסקי**, סגנית יו"ר חד"ש; **ברהום ג'ראיסי**, יו"ר ועדת הביקורת
 18.30-20.00
 העמדה כלפי החרם המדיני, הכלכלי והאקדמי:
אפרים דויד, חבר הוועד המרכזי של מק"י

שבת, 29.1

09.00-10.30
 חד"ש ופעילות הנשים: **פתחיה סגיר**, מזכ"ל תנד"י
 10.30-11.30
 חד"ש והפעילות בקרב הצעירים: **אמג'ד שביטה**, מזכ"ל בנק"י
 11.30-13.00
 חד"ש והחברה הנאורה והמתקדמת: ח"כ **חנא סוייד**
 13.00-14.00
 חד"ש והמאבק המעמדי: **ג'יהאד עקל**, יו"ר סיעת חד"ש בהסתדרות
 14.00-16.30
 ארוחת צהרים ומנוחה
 16.30-18.00
 הארגון של חד"ש: **איימן עודה**, מזכיר חד"ש
 18.00-19.30
 חד"ש – ראייה אסטרטגית לשנים הבאות:
 ח"כ **מוחמד ברכה**, יו"ר חד"ש
 להרשמה - טל' 8605400-04 haddash@hotmail.com

סדר שורר בתל-אביב?

בעקבות הפגנת המחנה הדמוקרטי ב-15 בינואר

מאת אורי וולטמן

ב-15 בינואר 1919, נרצחו רוזה לוקסמבורג וקרל ליבקנכט בברלין בידי מיליציות ה-"פרייקורפס" הפאשיסטית. הרצח בוצע לפי הוראותיהם של השרים הסוציאלי-דמוקרטים נוסקה ואברט. לוקסמבורג, המהפכנית היהודיה-פולניה, שהייתה ממייסדי המפלגה הקומוניסטית הגרמנית, הפכה לסמל המאבק למען סוציאליזם ודמוקרטיה ונגד מלחמות ודיכוי.

במוצ"ש, 15 בינואר, 92 שנים מאוחר יותר, השמאל שוב יצא לרחובות מול ממשלה ימנית, הרומסת את החירויות הדמוקרטיות. קואליציה בשם "המחנה הדמוקרטי", שכללה עשרות ארגונים, עמותות, תנועות ומפלגות, נענתה לקריאתן של מק"י וחד"ש ויצאה לצעדת ענק ברחובות תל-אביב, במחאה על ההסתה הגזענית, החוקים האנטי-דמוקרטיים והרדיפה המקארתיסטית של ארגוני זכויות אדם.

רבבות המפגינים, יהודים וערבים, מחו על המתקפה המתמשכת על המרחב הדמוקרטי, המבקשת לקעקע את חופש הביטוי והמחשבה. בכך היו נאמנים לדבריה של רוזה לוקסמבורג כי "חירות היא לעולם חירותם של החושבים אחרת".

ביום השנה לרציחתה, נכבד את זכרה של רוזה לוקסמבורג בכך שנמשיך להרים את דגל המאבק, אותו נשאה בגבורה. להלן קטעים מתוך "סדר שורר בברלין", מאמרה האחרון, אותו כתבה שעות ספורות בטרם נרצחה.

"סדר שורר בווארשה!" "סדר שורר בפאריס!" "סדר שורר בברלין!" - אלו הן כותרות עיתוניהם של שומרי ה"סדר", אשר מוכרזות בראש חוצות מדי חצי מאה, במוקדים המתחלפים של המאבק ההיסטורי-עולמי. ומבינתם של ה"מנצחים" המאושרים חומקת העובדה, כי כל "סדר", אשר ניתן לשמרו רק במחיר טבח עקוב מדם, מוביל בהכרח לקצו ההיסטורי, לנפילתו שלו.

...אך למשבר ישנו אופי כפול. הסתירה שבין המתקפה המכרעת ורבת העוצמה של ההמונים בברלין מצד אחד, לבין ההנהגה הברלינאית הבלתי יציבה, הבלתי החלטית והמתלבטת מהצד האחר, היא הסימן הבולט של המאורעות האחרונים. ההנהגה נכשלה. אך הנהגה חדשה יכולה וחייבת להיווצר בידי ההמונים ומתוך ההמונים. ההמונים הם הגורם המכריע. הם הסלע, שעליו ייבנה ניצחונה הסופי של המהפכה. ההמונים היו נכונים לעמוד באתגר, ומבעד ל"תבוסה", הם חישלו חוליה נוספת בשרשרת התבוסות ההיסטוריות, שהפכו זה מכבר לגאוותה ולמקור כוחה של התנועה הסוציאליסטית הבינלאומית. זו הסיבה מדוע ניצחונות עתידיים יצמחו מ"תבוסה" זו.

"סדר שורר בברלין" ... הו, מלחי פנכה טיפשים! ה"סדר" שלכם בנוי על חול. מחר, המהפכה תקום בשנית, תניף את נשקה, ותכריז, לאימתכם, בקול תרועה רמה: הייתי, הנני ואהיה!

מעוניין/נת לקבל הביתה את "זו הדרך"?
 שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il
 המשלוח ללא תשלום.
 תרומות לפקודת מק"י, ת"ד 26205, ת"א 61261,
 יתקבלו בברכה.

הישג לאחיות בתום יום עיצומים

ההסתדרות תובעת 3 מיליון ש"ח על פגיעה בהתארגנות העובדים

ההסתדרות, באמצעות האגף להתאגדות עובדים, הגישה (18.1) לבית הדין האזורי לעבודה בת"א תביעה על סך 3 מיליון ש"ח נגד רשת "מחסני חשמל", ובאופן אישי נגד סמנכ"ל הרשת, סמי לוי, בגין פגיעה בחופש ההתארגנות של עובדי הרשת. ההסתדרות מאשימה את הנהלת הרשת ואת לוי ב"איומים, השפלות, ניסיונות לחיסול ההתארגנות במחיר של קידום בעבודה למי שזום אותה, שידול לדבר עבירה ואיומים בתביעות סרק אישיות נגד ועד העובדים".

זו תביעה תקדימית, שכן זו הפעם הראשונה שההסתדרות מגישה תביעה לפיצוי כספי נגד מעסיק שפגע בחופש ההתארגנות, תוך שימוש בתיקון החקיקה, שיזמה בשנת 2009.

עובדי רשת "מחסני חשמל" התאגדו בהסתדרות לפני חודשיים וביקשו לפתוח במו"מ על הסכם קיבוצי. ההנהלה, מצידה סירבה להכיר בוועד ובהסתדרות, ובמקביל הפעילה לחצים על העובדים, כדי לטרפד את ההתאגדות בניגוד לחוק. במסגרת ניסיון הטרפוד, הציע הסמנכ"ל, סמי לוי, ליו"ר ועד הפעולה, תומר כובשי, לשרוף יחד את טפסי ההצטרפות של העובדים תמורת קידום אישי. כשהבין, כי כובשי לא נענה להצעה, איים עליו לוי בהרעת תנאי עבודתו.

מוזיאון בת"א סירב להשכיר לחד"ש

הנהלת מוזיאון ארץ ישראל שבשכונת רמת אביב, שהוא מוזיאון עירוני, סירבה לאחרונה להשכיר אולם לתא חד"ש באוניברסיטת ת"א. **רסול סעאדה**, שביקש לשכור במקום אולם, נענה: "אנו לא עורכים פה כנסים פוליטיים". כאשר רסול הזכיר לנציגת המוזיאון, שמפלגת העבודה ערכה במקום כנס, השיבה, כי היועץ המשפטי של העירייה בודק כעת, אם המוזיאון רשאי להשכיר אולמות לגופים פוליטיים.

מק"י - מחוז ת"א-יפו

ביום א', 12 בפברואר, בשעה 19.30
באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א
דיון פתוח

לקחי ההתקוממות העממית בתוניסיה

המרצה: **עיסאם מחול**, חבר הלשכה הפוליטית

מק"י - סניף רמלה

במועדון, רחוב שמשון הגיבור 15
קורס לימודי פתוח 2011

סכנת הפאשיזם והמאבק נגדה

ביום ד', 26 בינואר, בשעה 19.30,
הון, שלטון ופאשיזם - המרצה: ד"ר **אפרים דוידי**

ההסתדרות האחיות הודיעה ב-19.1 על הפסקת העיצומים, שהחלו יום קודם לכן. זאת לאחר שנחתם הסכם עם משרד האוצר, לפיו כבר ברבעון הראשון של 2011 יתווספו 190 תקנים לאחיות לצורך שיפור הטיפול בחולים מונשמים, המאושפזים במחלקות הפנימיות.

ההסתדרות האחיות פתחה בעיצומים ב-18.1 והורתה לאחיות להפסיק לקבל חולים חדשים במחלקות הפנימיות, שתפוסתן עולה על 100%. מהר מאוד התברר, כי בשל העיצומים, העומס בחדרי המיון הפך בלתי נסבל.

אילנה כהן, יו"ר ההסתדרות האחיות, הגיבה על ההסכם בציינה: "אני שמחה שהאחיות ניהלו מאבק לצמצם את מספר החולים בפרוודורים, להחזיר להם את הכבוד, ולתת לנו את האפשרות לטפל בהם בצורה הטובה ביותר. המאבק שלנו הפעם לא היה על תוספת שכר, אלא להבטחת יכולתנו לתת שירות טוב לאזרחים".

השביתה במפעלי ים המלח

בית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע אישר (19.1) לעובדי מפעלי ים המלח המופרטים להמשיך בשביתה, שראשיתה בתחילת החודש, ודחה את בקשת הנהלת הקבוצה להפסיק את השביתה. עם זאת, בית הדין אסר על העובדים להרחיב את השביתה למפעלים אחרים של הקבוצה - מפעל הברום, מפעל הכלור ומפעל המגנזיום.

ועדי העובדים של מפעלי כי"ל דורשים תוספת שכר של לא פחות מ-20%, ומנמקים זאת ברווחיות הגדולה של התאגיד המופרט שבבעלות האחים עופר. ההנהלה מוכנה לתת תוספת שכר של 3.5% לכל היותר, וגם זאת, רק תמורת התחייבות לשקט תעשייתי לשבע שנים.

"אין סיבה שרווחי כי"ל דמוניים, שהמנהלים מקבלים משכורות עתק, ואילו העובדים ממשיכים לקבל שכר ממוצע" - אמר יו"ר ההסתדרות במרחב הנגב, **מאיר בביוף**.

בית הדין הכריע: כוח לעובדים מייצג

את המנחים באוניברסיטה הפתוחה

בית הדין הארצי לעבודה דחה (20.1) את עתירתה של ההסתדרות בעניין היותה ארגון העובדים היציג של יותר מאלף אנשי סגל ההוראה הזוטר באוניברסיטה הפתוחה. המשמעות: כוח לעובדים נותר הארגון המייצג את העובדים, וההסכם שחתם עם הנהלת האוניברסיטה - תקף. לאחר ההכרעה, נותר לצדדים לחתום על ההסכם המלא.

בהחלטתו קבע בית הדין, כי ההסתדרות הכללית לא הוכיחה את היותה ארגון העובדים היציג של עובדי הסגל הזוטר באוניברסיטה הפתוחה, וכי הארגון כח לעובדים היה כשיר לחתום על ההסכם הקיבוצי כארגון העובדים היציג של עובדי הסגל הזוטר באוניברסיטה הפתוחה.

ההסכם הקיבוצי הושג לאחר יותר משנתיים של ניהול משא ומתן ושביתה שנמשכה 50 יום.